TEISINGUMO TEISMO (Procedūros reglamento 123 b straipsnyje numatyta specialioji kolegija) SPRENDIMAS

2009 m. birželio 24 d.

„Peržiūrėjimas“

Byloje C-197/09 RX

dėl 2009 m. birželio 4 d. pagal Teisingumo Teismo statuto 62 straipsnį pateikto pirmosios generalinės advokatės pasiūlymo peržiūrėti bylą

TEISINGUMO TEISMAS (Procedūros reglamento 123 b straipsnyje numatyta specialioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas V. Skouris, kolegijų pirmininkai P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas ir K. Lenaerts (pranešėjas),

atsižvelgęs į EB 225 straipsnio 2 dalies antrąją pastraipą,

atsižvelgęs į Teisingumo Teismo statuto 62 straipsnį,

atsižvelgęs į pirmosios generalinės advokatės E. Sharpston pasiūlymą,

priima šį

Sprendimą

1 Pirmoji generalinė advokatė pateikė pasiūlymą peržiūrėti 2009 m. gegužės 6 d. Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo (apeliacinė kolegija) sprendimą *M prieš EMEA* (T-12/08 P; toliau – 2009 m. gegužės 6 d. Sprendimas), kuriuo šis teismas, pirma, panaikino 2007 m. spalio 19 d. Europos Sąjungos Tarnautojų teismo (pirmosios kolegijos) nutartį *M prieš EMEA* (F-23/07) bei 2006 m. spalio 25 d. Europos vaistų agentūros (EMEA) sprendimą tiek, kiek juo atmetamas 2006 m. rugpjūčio 8 d. M prašymas dėl jo atvejo kreiptis į Invalidumo komitetą (toliau – 2006 m. spalio 25 d. Sprendimas), ir, antra, priteisė iš EMEA sumokėti ieškovui 3 000 eurų sumą žalai atlyginti.

Bylos aplinkybės

2 Iš 2009 m. gegužės 6 d. Sprendimo matyti, kad M, kuris kaip laikinasis tarnautojas pradėjo dirbti EMEA 1996 m. spalio mėn., 2005 m. kovo mėn. patyrė nelaimingą atsitikimą darbe ir nuo to laiko buvo laikinojo nedarbingumo atostogose. Jo darbo sutartis su EMEA nustojo galioti 2006 m. spalio 15 dieną.

3 2006 m. vasario 17 d. M paprašė sudaryti Invalidumo komitetą. 2006 m. kovo 31 d. laišku EMEA atsisakė tai padaryti.

4 2006 m. liepos 3 d. M dėl šio atsisakymo pateikė skundą, kuris buvo atmestas 2006 m. spalio 25 d. Sprendimu.

5 Tada 2006 m. rugpjūčio 8 d., M pateikė naują prašymą sudaryti Invalidumo komitetą ir prie jo pridėjo gydytojo W medicinos ataskaitą.

6 2006 m. lapkričio 29 d. laišku EMEA pranešė M, kad šis prašymas negali būti laikomas nauju prašymu Europos Bendrijų pareigūnų nuostatų 59 straipsnio 4 dalies prasme ir todėl jis turi būti atmestas dėl tų pačių priežasčių, kokios išdėstytos 2006 m. spalio 25 d. Sprendime.

7 2007 m. sausio 25 d. laišku M pateikė reikalavimus atšaukti 2006 m. spalio 25 d. Sprendimą tiek, kiek juo atmestas jo 2006 m. rugpjūčio 8 d. prašymas. Kitą dieną jis taip pat adresavo EMEA prašymą atlyginti patirtą turtinę ir neturtinę žalą.

8 2007 m. sausio 31 d. laišku EMEA atmetė šiuos reikalavimus ir šį prašymą.

9 2007 m. kovo 19 d. M Tarnautojų teisme pareiškė ieškinį, kuriuo siekė, kad, pirma, būtų panaikintas 2006 m. spalio 25 d. Sprendimas ir, antra, iš EMEA būtų priteista 100 000 eurų suma žalai, patirtai dėl administracijos neteisėtų veiksmų, atlyginti.

10 EMEA pareiškus prieštaravimą dėl priimtinumo, Tarnautojų teismas minėta nutartimi *M prieš EMEA* atmetė ieškinį kaip nepriimtiną tiek reikalavimų dėl panaikinimo, tiek dėl žalos atlyginimo atžvilgiu. Jis visų pirma nurodė, kad reikalavimai panaikinti 2006 m. spalio 25 d. Sprendimą, kiek juo buvo atmestas 2006 m. rugpjūčio 8 d. M prašymas, yra nepriimtini, nes minėtas sprendimas turi būti vertinamas tik kaip 2006 m. kovo 31 d. EMEA laiške nurodytą sprendimą patvirtinantis sprendimas.

11 Dėl šios nutarties M pateikus apeliacinį skundą, Pirmosios instancijos teismas 2009 m. gegužės 6 d. Sprendimu ją panaikino, manydamas, jog nutartyje padaryta teisės klaida, nes joje nutarta, kad M pareikšti reikalavimai dėl panaikinimo ir žalos atlyginimo yra nepriimtini.

12 Tada, manydamas, jog toje bylos stadijoje galima tai daryti, Pirmosios instancijos teismas visų pirma nusprendė, kad M reikalavimai dėl žalos atlyginimo yra priimtini. Kalbant apie reikalavimų esmę, pažymėtina, kad teismas priteisė iš EMEA sumokėti 3 000 eurų sumą M nurodytai neturtinei žalai atlyginti.

Vertinimas

13 Reikia konstatuoti, kad šiuo atveju dėl atskirojo klausimo Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 114 straipsnio, tuo metu taikyto Tarnautojų teismui, prasme, kurį sudarė prieštaravimas dėl priimtinumo, šiame teisme vykę pirmosios instancijos teisminiai ginčai ir šio teismo pateiktas vertinimas buvo susiję tik su M pareikšto ieškinio ir jame nurodytų reikalavimų priimtinumu.

14 Tokiomis aplinkybėmis dėl M išdėstytų reikalavimų atlyginti žalą, kuriais konkrečiai siekiama, kad būtų atlyginta pastarojo nurodyta neturtinė žala, Tarnautojų teisme nekilo nei rašytinių, nei žodinių teisminių ginčų dėl esmės. Jie nebuvo nei šio teismo vertinimo, nei sprendimo dėl esmės dalykas.

15 Taip pat iš rašytinių pareiškimų, pateiktų vykstant apeliacinei procedūrai Pirmosios instancijos teisme, nėra matyti, kad būtų vykę teisminiai ginčai raštu dėl jau minėtų reikalavimų esmės, prieš šiam teismui nusprendžiant, įvertinus M prašymo atlyginti neturtinę žalą pagrįstumą, kad EMEA pastarajam turi sumokėti 3 000 eurų sumą šiai žalai atlyginti. Be to, nei 2009 m. sausio 23 d. Pirmosios instancijos teisme vykusio posėdžio protokole, nei 2009 m. gegužės 6 d. Sprendime nėra jokios nuorodos, kad apie šio prašymo pagrįstumą, ypač apie konkrečią M teisės į neturtinės žalos atlyginimą apimtį, būtų diskutuota per šį posėdį.

16 Iš to išplaukia, kad 2009 m. gegužės 6 d. Sprendime Pirmosios instancijos teismas esmės požiūriu iš dalies patenkino prašymą atlyginti M nurodytą žalą, nors, pirma, Tarnautojų teisme kilęs atskirasis klausimas nesuteikė galimybės šiame teisme vykti teisminiams rašytiniams ar žodiniams ginčams dėl esmės, ir, antra, nėra matyti, kad tokie ginčai būtų vykę Pirmosios instancijos teisme.

17 Tokiomis aplinkybėmis, reikia konstatuoti, kad dėl to, jog 2009 m. gegužės 6 d. Sprendime buvo iš esmės išspręstas prašymas atlyginti M nurodytą neturtinę žalą, yra didelis pavojus, kad bus paveikta Bendrijos teisės vienovė ar darnumas.

18 Todėl reikia peržiūrėti 2009 m. gegužės 6 d. Sprendimą.

19 Šiuo atžvilgiu pirmiausia reikia išnagrinėti, ką reiškia „jei toje bylos stadijoje tai galima daryti“ Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnio ir šio statuto priedo 13 straipsnio 1 dalies prasme, kai pirmosios instancijos teisme, šiuo atveju – Tarnautojų teisme, atsakovė pastarojo paprašo priimti sprendimą dėl prieštaravimo, susijusio su priimtinumu, nesprendžiant dėl esmės, ir kai apeliacinis teismas, šiuo atveju – Pirmosios instancijos teismas, panaikina pirmosios instancijos teismo nutartį, kuria pritariama prieštaravimui dėl priimtinumo.

20 Antra, reikia įvertinti, ar aplinkybė, kad, panaikinęs minėtą nutartį ir nusprendęs, jog ieškinys, t. y. iš jo išplaukiantys reikalavimai dėl žalos atlyginimo, yra priimtini, apeliacinis teismas, šioje byloje – Pirmosios instancijos teismas, sprendžia iš esmės dėl prašymo atlyginti ieškovo nurodytą patirtą neturtinę žalą, nors šiuo atžvilgiu nevyko jokių teisminių rašytinių ar žodinių ginčų šiame teisme, reiškia, jog buvo nepaisyta reikalavimų, susijusių su teise į teisingą bylos nagrinėjimą, ypač su teise į gynybą.

21 Trečia, jei bus konstatuota, kad 2009 m. gegužės 6 d. Sprendimas, pirma, pažeidžia Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnį ir šio statuto priedo 13 straipsnio 1 dalį ir (arba), antra, jame nepaisoma reikalavimų dėl teisės į teisingą bylos nagrinėjimą, ypač teisės į gynybą, reikės išnagrinėti, ar šis sprendimas paveikia Bendrijos teisės vienovę ar darnumą, ir prireikus, kiek paveikia.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (Procedūros reglamento 123 b straipsnyje numatyta specialioji kolegija) nusprendžia:

1. **Peržiūrėti 2009 m. gegužės 6 d. Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo (apeliacinės kolegijos) sprendimą *M prieš EMEA* (T-12/08 P).**

2. **Peržiūrėjimo tikslas – nustatyti, ar 2009 m. gegužės 6 d. Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo sprendimas *M prieš EMEA* (T-12/08 P) paveikė Bendrijos teisės vienovę ar darnumą dėl to, kad pastarasis teismas, kaip apeliacinis teismas, aiškino sąvoką „jei toje bylos stadijoje tai galima daryti“ Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnio ir šio statuto priedo 13 straipsnio 1 dalies prasme taip, kad jis pats gali nagrinėti bylą ir priimti sprendimą dėl esmės, neatsižvelgęs į tai, jog jam pateiktas apeliacinis skundas buvo susijęs su pirmojoje instancijoje nagrinėtu prieštaravimu dėl priimtinumo ir kad dėl bylos aspekto, kurį jis nagrinėjo iš esmės, nevyko jokių teisminių ginčų nei jame, nei Europos Sąjungos Tarnautojų teisme, kaip pirmosios instancijos teisme.**

3. **Teisingumo Teismo statuto 23 straipsnyje nurodyti suinteresuotieji asmenys ir proceso Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teisme šalys per du mėnesius nuo šio sprendimo įteikimo gali Europos Bendrijų Teisingumo Teismui pateikti savo rašytines pastabas šiuo klausimu.**

Parašai.